

Avizul Comitetului Economic și Social European privind crearea de rețele ale organizațiilor societății civile în regiunea Mării Negre

(2009/C 27/29)

Prin scrisoarea din 15 iulie 2007, dna Benita Ferrero-Waldner, membru al Comisiei Europene, responsabil pentru relațiile externe și politica europeană de vecinătate, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, a solicitat Comitetului Economic și Social European să elaboreze un aviz exploratoriu cu privire la

Crearea de rețele ale organizațiilor societății civile în regiunea Mării Negre.

Secțiunea pentru relații externe, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la data de 12 iunie 2008. Raportor: dl Manoliu, coraportor: dl Mitov.

În cea de a 446-a sesiune plenară, care a avut loc la 9 și 10 iulie 2008 (ședința din 9 iulie 2008), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 143 voturi pentru, 1 voturi împotriva și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Sinergia Mării Negre este menită să atragă atenția asupra regiunii și să valorifice noile oportunități create de calitatea României și Bulgariei de membre ale UE. Sinergia Mării Negre se va concentra asupra a cinci probleme: buna guvernare, transportul, energia, mediul și lupta împotriva criminalității transfrontaliere.

1.2 Sinergia Mării Negre ar trebui să contribuie, de asemenea, la promovarea modelului social european și a principiului dialogului social și civic. Ar trebui, de asemenea, să abordeze problema reducerii sărăciei în regiunea Mării Negre, în colaborare cu organizațiile internaționale relevante.

1.3 CESE solicită guvernelor țărilor de la Marea Neagră și organizațiilor regionale și internaționale să implice societatea civilă în dialogul și în colaborarea regională și să aducă o perspectivă nouă asupra unor teme foarte importante, cum sunt susținerea stabilității politice, democrația, statul de drept, drepturile omului și libertățile fundamentale, promovarea reformelor economice, dezvoltarea și comerțul, colaborarea în domeniul transporturilor, energia și mediul și contactele umane directe.

1.4 În opinia CESE, în regiunea Mării Negre există oportunități și provocări semnificative, care necesită măsuri coordonate la nivel regional, care să implice societatea civilă, în special în sectoare-cheie cum ar fi energia, transporturile, protecția mediului, circulația persoanelor și securitatea.

1.5 CESE salută diferitele inițiative publice și private, menite să susțină participarea activă a societății civile și a organizațiilor sociale la modelarea viitorului regiunii. În special, CESE sprijină asocierea rețelelor de colaborare existente ale societății civile și ale organizațiilor sociale în cadrul Forumului Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat (Forumul Mării Negre) și al Organizației pentru Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN).

1.6 CESE promovează crearea și întărirea rolului CES naționale și a comisiilor tripartite în toate țările de la Marea Neagră, precum și dezvoltarea cooperării regionale între structurile tripartite din regiune. În țările în care nu există CES naționale, partenerii sociali ar trebui să fie încurajați să se implice în procesul consultativ și în crearea de CES naționale.

1.7 CESE încurajează realizarea unui studiu cuprinzător asupra situației societății civile și a partenerilor sociali în țările din regiunea Mării Negre.

1.8 CESE și OIM vor organiza o conferință comună în noiembrie 2008 pe tema „Rolul organizațiilor societății civile din țările din regiunea Mării Negre: crearea de rețele regionale și promovarea dialogului social”. Conferința va implica părțile interesate de la nivel regional și va veni în continuarea elaborării avizului exploratoriu.

2. Introducere

2.1 Comitetul răspunde cu plăcere solicitării comisarului european pentru relații externe și politica europeană de vecinătate, dna Benita Ferrero-Waldner, de a elabora un aviz exploratoriu privind inițiativa Sinergia Mării Negre. Comisia este interesată în special de o evaluare a modului în care organizațiile societății civile (OSC) pot fi implicate mai bine în aplicarea Comunicării Comisiei către Consiliu și Parlamentul European „Sinergia Mării Negre — O nouă inițiativă de cooperare regională” COM(2007) 160 final.

2.2 CESE salută organizarea, la 14 februarie 2008, la Kiev, a primei reuniuni comune a miniștrilor de externe ai celor 27 de state membre ale UE cu omologii lor din țările din regiunea Mării Negre. Participarea CESE ca observator la această reuniune reprezintă un pas important pentru punerea în practică a strategiei de cooperare regională la Marea Neagră.

2.3 Dezvoltarea integrată în regiunea Mării Negre

2.3.1 Regiunea Mării Negre ⁽¹⁾ este o zonă geografică bogată în resurse naturale și poziționată strategic la răscrucea dintre Europa, Asia Centrală și Orientul Mijlociu. Mai mult ca oricând, prosperitatea, stabilitatea și securitatea vecinilor Uniunii Europene din jurul Mării Negre ⁽²⁾ sunt o preocupare imediată și au o importanță strategică pentru UE. Regiunea Mării Negre este o piață cu un potențial de dezvoltare ridicat, cu o populație de aproape 200 de milioane de locuitori, un nod important pentru fluxurile energetice și de transport, o zonă de întâlnire a mai multor culturi și, de asemenea, o zonă cu conflicte nesoluționate.

2.3.2 Trei dintre politicile UE sunt relevante în acest context: procesul de pre-aderare în cazul Turciei, politica europeană de vecinătate cu cinci parteneri PEV din est (Ucraina, Republica Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaidjan), activi deopotrivă și în cooperarea în regiunea Mării Negre, și parteneriatul strategic cu Federația Rusă bazat pe patru „spații comune”.

2.3.3 CESE susține contribuția Comisiei la o serie întregă de inițiative sectoriale cu relevanță regională: drepturile omului și libertățile individuale, statul de drept, cooperarea în probleme de justiție, libertate și securitate, integrarea economică și comercială și convergența reglementărilor, transporturile, politica maritimă, energia, protecția mediului, societatea informațională, ocuparea forței de muncă, politica socială și egalitatea de șanse, resursele umane, educația și sănătatea publică.

2.3.4 În opinia CESE, în regiunea Mării Negre există posibilități și provocări semnificative, care necesită măsuri coordonate la nivel regional, în special în sectoare-cheie cum ar fi energia, transporturile, protecția mediului, circulația persoanelor și securitatea.

2.3.5 CESE consideră că existența unor formate, abordări și politici diferite ale organizațiilor regionale și ale inițiativelor de colaborare din zona Mării Negre pun în evidență măsura în care cooperarea pentru dezvoltare și gestionarea sinergiilor poate fi definită în regiunea Mării Negre. În apendice, se găsește o prezentare generală a organizațiilor, a inițiativelor de cooperare, a programelor și centrelor de analiză politică regionale.

2.4 Obiectivele UE în regiunea Mării Negre

2.4.1 În ultimii 15 ani, Uniunea Europeană a făcut eforturi majore în regiunea Mării Negre pentru promovarea democrației, sprijinirea reformelor economice și dezvoltarea socială, menținerea stabilității și încurajarea cooperării regionale.

2.4.2 CESE sugerează că o implicare mai mare a UE ar completa eforturile bilaterale, ar revigora cooperarea regională, ar asigura o mai mare coerență, ar oferi orientare politică și ar concentra atenția politică la nivel regional, ceea ce ar promova zona de stabilitate, prosperitate și cooperare comună cu toți viitorii săi vecini.

(1) Regiunea Mării Negre include Grecia, Bulgaria, România și Republica Moldova la vest, Ucraina și Rusia la nord, Georgia, Armenia și Azerbaidjan la est și Turcia la sud. Deși Armenia, Azerbaidjan, Republica Moldova și Grecia nu sunt state cu ieșire la Marea Neagră, contextul istoric, proximitatea și legăturile strânse cu aceasta fac ca ele să joace în mod firesc un rol în regiune.

(2) Odată cu aderarea Bulgariei și României la UE, Marea Neagră devine o mare europeană.

2.4.3 CESE consideră că abordarea regională în zona Mării Negre nu ar trebui să fie orientată și utilizată nici ca o alternativă la calitatea de membru al UE, nici pentru definirea frontierelor finale ale UE.

3. Caracteristicile organizațiilor societății civile din regiunea Mării Negre

3.1 Contextul istoric, politic și socioeconomic din cele zece țări din regiunea Mării Negre și, prin urmare, și condițiile pentru societatea civilă din acestea diferă considerabil. În timpul perioadei sovietice, „actorii sociali” sau „colaborarea profesională” au fost reduse de partidul la putere la simple „curele de transmisie”. Acesta poate fi considerat modelul regional comun pentru zona Mării Negre, cu excepția Turciei și a Greciei. De la începutul anilor 1990, toate țările din Europa Centrală și de Est s-au angajat rapid într-o tranziție economică și politică cu consecințe importante și pentru societatea civilă.

3.2 CESE militează pentru o cooperare mai strânsă între UE și țările din regiunea Mării Negre, pornind de la o înțelegere împărțită a valorilor comune, a libertăților fundamentale, de la un angajament către o societate deschisă și către un dialog bazat pe independența partenerilor din societatea civilă.

3.3 CESE consideră că principalele motive pentru dezvoltarea lentă a OSC din regiunea Mării Negre sunt următoarele: sistemul judiciar slab și dependența acestuia de guverne, în cele mai multe cazuri sistemul judiciar protejând interesele autorităților în defavoarea cetățenilor, absența unei distribuții echilibrate a competențelor și a răspunderii între autoritățile centrale și locale, întărirea funcțiilor coercitive și fiscale ale guvernelor, manipularea funcționarilor publici prin corupție și mită, transformarea drepturilor și libertăților civile în noțiuni fictive, limitarea accesului publicului la informație, menținerea unui dialog fictiv între guverne și reprezentanții selecționați ai așa-numitei societăți civile, lipsa condițiilor juridice și economice pentru susținerea unor organizații ale societății civile într-adevăr libere, funcționarea OSC-urilor pe baza subvențiilor internaționale sau acordate de întreprinderi, slaba dezvoltare a unei culturi democratice.

3.4 Este necesară realizarea unui studiu cuprinzător și comparativ asupra situației organizațiilor societății civile din regiunea Mării Negre. Studiul trebuie să se refere la provocările pe care le prezintă situația actuală din regiune, să se concentreze asupra posibilităților oferite în prezent organizațiilor societății civile, inclusiv asupra rolului unei rețele regionale, și să analizeze inițiativele care apar și care se adresează societății civile organizate la nivel regional și european. Studiul ar trebui să analizeze, de asemenea, libertatea de asociere, normele și procedurile de înregistrare și fiscale, libertatea de exprimare și funcționarea consultațiilor tripartite.

4. Rețelele organizațiilor societății civile din regiunea Mării Negre

4.1 CESE subliniază faptul că societății civile și organizațiilor sociale le revine responsabilitatea de a decide modul în care se organizează la nivel național, regional și internațional.

4.2 CESE sprijină abordarea Comisiei de a nu crea o nouă structură regională pentru organizațiile societății civile și încurajează dezvoltarea unei dimensiuni civice a rețelelor existente, precum și participarea organizațiilor societății civile la rețelele regionale și transnaționale.

4.3 CESE recomandă ca rețelele societății civile și ale organizațiilor sociale create la nivel regional să stabilească legături mai strânse cu Organizația pentru Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN), care este platforma de cooperare economică din regiune și, în același timp, cea mai dezvoltată organizație interguvernamentală din regiunea Mării Negre. CESE consideră că ar fi util ca un parteneriat efectiv cu organizațiile societății civile să fie inclus ca o dimensiune-cheie a activităților și orientărilor politice ale OCEMN.

4.4 CESE consideră că Forumul Mării Negre ar putea deveni o platformă de dialog deschis între guverne și societatea civilă organizată, pe baza experienței sale în reunirea de ONG-uri din regiune și în facilitarea interacțiunii sectorului guvernamental cu cel neguvernamental. Forumul a fost instituit în 2006, de mai mulți șefi de stat ai diferitelor țări de la Marea Neagră. El nu are menirea să dea naștere unei structuri permanente și nu dorește să dubleze activitatea mecanismelor de cooperare existente în regiune.

4.5 CESE propune ca rețelele societății civile să aibă ca domenii prioritare de cooperare următoarele: definirea intereselor comune, formularea de strategii pe termen mediu și lung de întărire a capacității societății civile, stimularea sinergiei dintre organizațiile societății civile în vederea creării condițiilor necesare pentru asigurarea succesului proiectelor de cooperare regională, evaluarea instrumentelor existente, evaluarea capacităților naționale și regionale, identificarea cerințelor principale și pregătirea proactivă pentru viitor.

4.6 Rețelele stabilite ale societății civile organizate și ale organizațiilor sociale ar trebui să fie deschise participării oricărei organizații interesate aparținând societății civile din regiunea Mării Negre.

5. Consiliile economice și sociale din regiunea Mării Negre

5.1 CESE colaborează cu trei consilii economice și sociale naționale și două organisme similare din regiunea Mării Negre (pentru o descriere detaliată, a se vedea apendicele II), care sunt, de asemenea, active și în cadrul Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale (AICESIS):

- Bulgaria: Consiliul Economic și Social;
- Grecia: Consiliul Economic și Social;

- România: Consiliul Economic și Social;
- Rusia: Camera Publică;
- Ucraina: Consiliul Național Tripartit Economic și Social.

5.2 CESE a semnat un memorandum de înțelegere cu Camera Publică din Rusia. Comitetul a planificat, de asemenea, să își consolideze cooperarea cu Consiliul Național Tripartit Economic și Social din Ucraina. Rusia dispune și ea de o comisie tripartită, cu care CESE ar trebui să poată iniția un dialog.

5.3 CESE colaborează cu Turcia prin intermediul Comitetului consultativ comun. CESE sprijină reformarea Consiliului Economic și Social actual din Turcia, pentru ca acestea să devină un organism instituțional bine definit și să poată participa la rețelele de CES internaționale.

5.4 În Republica Moldova, există o Comisie Națională pentru Consultări și Negocieri Colective, un organism tripartit creat în baza legii privind negocierile colective. Comisia este prezidată de primul viceprim-ministru, iar secretariatul este asigurat de Ministerul Economiei și Comerțului, care se ocupă și de chestiunile legate de ocuparea forței de muncă. În prezent, este în curs de constituire un Consiliu Economic și Social și în Georgia, însă CESE nu are legături de colaborare cu aceste organisme.

5.5 În țările în care nu există CES naționale, partenerii sociali ar trebui să fie încurajați să se implice în procesul consultativ și în crearea de CES naționale.

5.6 Ar trebui să fie promovată întărirea cooperării la nivel regional și a cooperării internaționale între CESE și comitetele economice și sociale din regiunea Mării Negre. Într-o perspectivă pe termen lung, CESE ar putea contribui la crearea unei rețele a consiliilor economice și sociale existente și în curs de creare, precum și a altor structuri tripartite din regiune.

6. Implicarea societății civile în elaborarea politicilor naționale, regionale și internaționale

6.1 Dezvoltarea societății civile oferă o perspectivă nouă asupra problemelor de importanță majoră și, de aceea, Comitetul face apel la guvernele din regiunea Mării Negre și la organizațiile regionale și internaționale să implice într-un mod mai eficace societatea civilă în dialogul regional. În opinia CESE, următoarele patru domenii ar trebui să se bucure de cea mai mare atenție în cadrul dialogului și al cooperării:

- sprijinirea stabilității, democrației, statului de drept, a respectării drepturilor și libertăților fundamentale;
- promovarea reformelor economice, a dezvoltării și a schimburilor comerciale;
- cooperarea în domeniul transporturilor, al energiei și al protecției mediului;
- relațiile interumane.

6.2 Sprijinirea stabilității, democrației, statului de drept, a respectării drepturilor și libertăților fundamentale

6.2.1 CESE încurajează Comisia să utilizeze la maximum Sinergia Mării Negre și Instrumentul European pentru Democrație și Drepturile Omului pentru promovarea cooperării transfrontaliere și regionale între organizațiile societății civile. CESE subliniază importanța dialogului intercultural menit să conducă la soluționarea conflictelor și la crearea unei zone a democrației durabile, a statului de drept și a bunei guvernări la nivel local și regional.

6.2.2 Respectul pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, inclusiv respectul pentru independența partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile și pentru libertatea presei trebuie să stea la baza politicii externe a UE în relațiile bilaterale și în abordarea regională.

6.2.3 Sinergia Mării Negre ar trebui să contribuie, de asemenea, la promovarea modelului social european, al principiului dialogului social și civic și la abordarea problemei reducerii sărăciei în regiunea Mării Negre, în colaborare cu organizațiile internaționale relevante, în special Banca Mondială și OIM.

6.3 Promovarea reformelor economice, a dezvoltării și a schimburilor comerciale

6.3.1 În ultimul deceniu, zona Mării Negre a trecut prin reforme majore la nivel politic, instituțional, macroeconomic și legislativ. Există diferențe semnificative între economiile țărilor din regiune în ceea ce privește existența factorilor de producție, a resurselor naturale, a capacităților de producție și a mărimii pieței. Țările din regiunea Mării Negre cunosc niveluri de dezvoltare, stadii de aplicare a reformelor, grade de echilibru economic și social și capacități de a răspunde la nevoile de bază ale cetățenilor foarte diferite. Țările din regiune au de rezolvat probleme legate de economia informală, de corupție, de migrație și de sărăcie.

6.3.2 Țările din regiunea Mării Negre sunt caracterizate de un dinamism crescut în sectorul privat. Acesta este un factor important în ceea ce privește competitivitatea economiei și potențialul său de creștere pe termen lung. Ar trebui încurajată sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, care pot contribui la realizarea echilibrului economic și social.

6.3.3 În opinia CESE, durabilitatea economică pe termen lung a regiunii Mării Negre este legată direct de protecția mediului, de factorii externi negativi în creștere, de problemele legate de responsabilitatea socială, de respectul față de normele sociale comune și de conștientizarea crescută a responsabilității ecologice. CESE subliniază importanța consolidării serviciilor sociale, educaționale și culturale pentru toți cetățenii, în vederea combaterii sărăciei și inegalității.

6.3.4 CESE subliniază nevoia de a îmbunătăți climatul investițional, de a promova reformele economiei de piață, de a încu-

raja măsurile de liberalizare și susține, în concordanță cu principiile OMC, crearea unei zone de liber schimb în regiunea Mării Negre. Impactul inovațiilor tehnologice ar putea deschide noi domenii pentru cooperarea internațională, pentru investițiile externe și pentru dezvoltarea serviciilor.

6.4 Cooperarea în domeniul transporturilor, energiei și al protecției mediului

6.4.1 CESE consideră că regiunea Mării Negre este o regiune de importanță geopolitică și strategică, fiind o zonă de producție și transmitere pentru diversificarea aprovizionării cu energie a UE. CESE este în favoarea încurajării diversității ofertei — acordarea în continuare de sprijin pentru definirea și crearea de coridoare de infrastructură și de transport, de furnizori și rute de transport noi, viabile și sigure.

6.4.2 Creșterea prețurilor gazului și petrolului, dependența tot mai acută a UE de câțiva furnizori externi și încălzirea globală reprezintă, de asemenea, preocupări pentru țările din regiunea Mării Negre. UE a inițiat o dezbateră privind necesitatea unei politici energetice europene pentru a se asigura dezvoltarea durabilă, competitivitatea și securitatea aprovizionării ⁽³⁾. CESE este conștient de faptul că echilibrele economice și sociale ale țărilor din regiune pot fi afectate în mod semnificativ de creșterea prețurilor la energie.

6.4.3 Noi rute de aprovizionare, cum ar fi coridorul energetic transcaspic/transpontan ⁽⁴⁾ și conducta Nabucco ⁽⁵⁾ (un proiect care se va întinde pe 3 400 kilometri și va aduce 31 de milioane de tone cub de gaz natural pe an), precum și proiectele INOGATE și TRACECA ar trebui să constituie un cadru adecvat pentru crearea unei piețe concurențiale a energiei. Rusia a inițiat crearea South Stream, o conductă care trece prin Rusia, pe sub Marea Neagră, prin Balcani și Europa Centrală, și Nord Stream, o conductă prin Marea Baltică.

6.4.4 CESE subliniază faptul că o punere în practică eficientă a politicii externe în ceea ce privește noi potențiale coridoare energetice, de aprovizionare cu petrol și gaze din regiunea Mării Negre și a Mării Caspice, ar trebuie să se bazeze pe sprijinirea Azerbaidjanului în dobândirea independenței reale ca furnizor de energie, contribuind la dezvoltarea industriilor sale naționale de petrol și gaze, și pe sprijinirea Georgiei, Republicii Moldova, României și Ucrainei ca factori-cheie pentru asigurarea noilor coridoare de tranzit de energie către spațiul european. Trebuie să se țină seama și de faptul că Rusia este parte interesată în acest proces. CESE recomandă să se acorde un sprijin deplin întreprinderilor europene implicate în dezvoltarea sectoarelor producătoare de petrol și gaz metan și în construcția de conducte din Europa de Est și Asia Centrală. UE ar trebui să urmărească, de asemenea, creșterea rolului Turciei ca factor de stabilitate în regiune.

⁽³⁾ Consiliul European din 8-9 martie 2007 a aprobat o politică energetică pentru Europa. Ulterior, a fost elaborat un plan de acțiune pe doi ani (2007-2009).

⁽⁴⁾ Coridorul include proiecte care deja s-au pus în practică, cum ar fi conducta petrolieră Baku-Tbilisi-Ceyhan, precum și infrastructuri din domeniul energetic care sunt în prezent în faza de planificare sau de pregătire, cum ar fi conducta Brody-Odessa și extinderea până la Plock, conductele de petrol Constanța-Omisalj-Trieste, Burgas-Vlore și Burgas-Alexandroupolis.

⁽⁵⁾ Proiectul s-a confruntat cu întârzieri pe plan logistic, cu dispute privind finanțarea și cu lipsa voinței politice.

6.4.5 CESE consideră că elaborarea unor politici de economisire a energiei în regiunea Mării Negre ar trebui să fie considerată prioritară în cadrul programelor de cooperare și de asistență tehnică acordată de UE. Programele privind energia ar trebui să contribuie la economisirea de energie, la reducerea costurilor și la scăderea poluării.

6.5 Relațiile interumane

6.5.1 CESE salută includerea programului de cooperare transfrontalieră (CBC — *Cross Border Cooperation*) pentru bazinul Mării Negre în cadrul instrumentului financiar al politicii europene de vecinătate ENPI (*European Neighbourhood Policy Instrument*) 2007-2013 și subliniază importanța promovării contactelor interumane, în special între tinerele generații din țările din bazinul Mării Negre.

6.5.2 CESE este în favoarea întăririi cooperării în vederea unei mai bune cunoașteri reciproce și pentru încurajarea

contactelor economice, sociale și culturale și promovarea schimburilor interumane ca mijloc de consolidare a creșterii durabile, a prosperității, stabilității și securității în regiunea Mării Negre.

6.5.3 CESE subliniază necesitatea aplicării efective a facilităților de acordare a vizelor și a acordurilor de readmisie, care ar facilita schimburile din domeniul educației și al tineretului, contactele comerciale, mobilitatea cercetătorilor ca element al creșterii cooperării în domeniul cercetării, contactele între autoritățile locale și regionale, ONG-uri și grupări culturale.

6.5.4 Contactele interumane pot promova cooperarea în domeniul educației, formării și cercetării, subliniind astfel importanța consolidării dialogului intercultural care are loc prin intermediul programelor UE existente ⁽⁶⁾. Ar trebui să fie încurajate activ contactele între întreprinderi și cooperarea dintre organizațiile patronale în vederea stabilirii unor legături mai strânse și a realizării unui transfer de experiență și de standarde în ceea ce privește activitățile desfășurate.

Bruxelles, 9 iulie 2008.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁶⁾ Tempus, Erasmus Mundus, al 7-lea Program-cadru pentru cercetare, programul CBC pentru bazinul Mării Negre.

APENDICELE I

Privire generală asupra cooperării regionale din regiunea Mării Negre

1. Organizațiile sunt împărțite în patru categorii, se indică de asemenea țările participante și obiectivele cooperării regionale:
 - 1.1. Prima categorie — organizațiile puternic **instituționalizate**, cu o structură bine definită.
 - **Organizația pentru Cooperare Economică la Marea Neagră — OCEMN** (Albania, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Rusia, Serbia, Turcia, Ucraina și 13 observatori, inclusiv UE și SUA) pune în practică inițiative politice și economice multilaterale care își propun promovarea interacțiunilor între statele membre.
 - **Organizația Comisiei Mării Negre** (Bulgaria, Georgia, România, Rusia, Turcia și Ucraina) urmărește protecția Mării Negre împotriva poluării și punerea în practică a Convenției de la București și a Planului strategic de acțiune pentru Marea Neagră.
 - **Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică — GUAM/ODDE** (Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova și Ucraina) are ca obiectiv crearea unui coridor de transport euro-asiatic transcaucazian și a unui spațiu comun de integrare și securitate în regiunea ODDE.
 - **Grupul de cooperare navală la Marea Neagră — BLACKSEAFOR** (Bulgaria, Georgia, România, Rusia, Turcia și Ucraina) contribuie la consolidarea încrederii reciproce și a stabilității în regiune, printr-o cooperare și o interoperabilitate crescute între forțele navale.
 - **Comunitatea Statelor Independente — CSI** (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Republica Moldova, Rusia, Tadjikistan, Ucraina și Uzbekistan). Turkmenistanul este membru asociat. CSI urmărește crearea unui spațiu economic comun bazat pe principiile liberei circulații a bunurilor, serviciilor, forței de muncă și capitalului.
 - **Uniunea confederațiilor de întreprinderi din regiunea Mării Negre și a Mării Caspice — UBCCE** (reprezentanți ai sectorului industrial și ai patronatelor din Albania, Austria, Azerbaidjan, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Georgia, Grecia, Iran, Kazahstan, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, România, Serbia și Turcia) are ca obiectiv facilitarea adoptării unor politici care să conducă la funcționarea mai bună a unei economii de piață și să contribuie la dezvoltarea unui mediu concurențial care să încurajeze creșterea durabilă în regiunile Mării Negre și Mării Caspice.
 - 1.2. Cea de-a doua categorie — foruri fără o structură decizională formală
 - **Forumul Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat** ⁽¹⁾ — **Forumul Mării Negre** (Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Turcia și Ucraina) este o platformă de cooperare și angajament pentru dezvoltarea unei noi strategii regionale și a unei viziuni comune.
 - **Adunarea parlamentară UE-Vecinătatea de Est (EURO-NEST)** Parlamentul European a decis, în noiembrie 2007, crearea unui forum multilateral comun cuprinzând reprezentanți ai Parlamentului European și ai parlamentelor Ucrainei, Republicii Moldova, Armeniei, Georgiei, Azerbaidjan-ului, precum și observatori pro-democrație din Belarus.
 - **Comunitatea Alternativei Democratice — CAD/CDC** (membri: Estonia, Letonia, Lituania, Georgia, FRI Macedonia, Republica Moldova, România, Rusia, Slovenia și Ucraina; participanți: Azerbaidjan, Bulgaria, Cehia, Ungaria și Polonia; observatori: SUA, UE, Consiliul Europei și OSCE) are ca obiectiv atingerea unor standarde mai ridicate în ceea ce privește dezvoltarea durabilă, prin întărirea cooperării regionale, promovarea democrației și apărarea drepturilor omului.
 - **Rețeaua ONG-urilor din regiunea Mării Negre — BSNN** (o asociație cuprinzând 60 de ONG-uri din Bulgaria, Georgia, România, Rusia, Turcia și Ucraina) este o organizație a societății civile care are ca obiectiv protecția mediului, promovarea valorilor democratice și a dezvoltării durabile în regiune.
 - **Inițiativa de la Baku** ⁽²⁾ — (parteneri: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Iran, Kazahstan, Kyrgyzstan, Republica Moldova, Ucraina, Uzbekistan, Tadjikistan, Turcia, Turkmenistan; observator: Rusia; reprezentanți ai UE: DG Energie și Transporturi, DG Relații Externe, Oficiul de Cooperare EuropeAid) are ca scop integrarea progresivă a piețelor energetice din regiunea Mării Negre și a Mării Caspice cu piețele UE.

⁽¹⁾ Forumul este o inițiativă a României.

⁽²⁾ Legată de programul de cooperare INOGATE.

1.3 Cea de-a treia categorie — programe dezvoltate în principal de UE

- **Transport Interstatal de Petrol și Gaze Naturale către Europa — (INOGATE — Interstate Oil and Gas Transport to Europe)** (Bulgaria, Georgia, Republica Moldova, România, Turcia, Ucraina și alte 15 țări) este un program internațional de cooperare care promovează integrarea regională a sistemelor de conducte și facilitează transportul petrolului și a gazelor naturale.
- **Coridorul de Transport Europa — Caucaz — Asia (TRACECA)**, (Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Republica Moldova, Kazahstan, Kârgâzstan, România, Tadjikistan, Turcia, Ucraina, Uzbekistan și Turkmenistan) are ca obiectiv îmbunătățirea schimburilor comerciale și a transportului în coridorul Europa — Caucaz — Asia.
- **Grupul de lucru Dunăre — Marea Neagră — DABLAS** [Bulgaria, Georgia, Republica Moldova, România, Rusia, Turcia, Ucraina și alte nouă țări, precum și Secretariatul Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR), Comisia Mării Negre, instituții financiare internaționale și Comisia Europeană] are ca scop coordonarea acțiunilor tuturor instrumentelor financiare utilizate în regiune. Societatea civilă este implicată în diferite acțiuni desfășurate de grupul de lucru DABLAS.

1.4 Cea de-a patra categorie — analiza și finanțarea inițiativelor politice

- **Fondul German Marshall — Fondul Mării Negre pentru Cooperare Regională — (Black Sea Trust — BST)** (funcționează în Bulgaria, Georgia, Republica Moldova, România, Rusia, Turcia și Ucraina) reprezintă un parteneriat public-privat care are ca scop restaurarea încrederii în instituțiile publice și consolidarea acestora, afirmarea valorii participării cetățenilor la procesul democratic și promovarea legăturilor regionale transfrontaliere în sectorul public, sectorul privat și sectorul non-profit.
- **Centrul Internațional de Studii privind Marea Neagră — ICBSS** (Albania, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Rusia, Serbia, Turcia și Ucraina). ICBSS este un centru de cercetare și pregătire independent care realizează cercetări aplicate, care pot fi utilizate în elaborarea politicilor, vizând întărirea capacității instituționale și promovarea cunoașterii privind regiunea Mării Negre. Acesta este o structură conexă Organizației pentru Cooperare Economică la Marea Neagră.
- **Inițiativa privind gestionarea situațiilor de criză (CMI)** este o organizație non-profit care pune în aplicare o inițiativă intitulată „Participarea societății civile la politica europeană de vecinătate (PEV): o abordare regională a rezolvării conflictelor”. Această inițiativă este menită să creeze o rețea de parteneriate regionale între patru ONG-uri/*think tank-uri* din Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Republica Moldova, care să promoveze dialogul dintre societatea civilă și guvernele respective.

APENDICELE II

Cooperarea CESE cu consiliile economice și sociale din regiunea Mării Negre

Consiliul Economic și Social din Bulgaria a fost înființat prin Legea privind Consiliul Economic și Social din 2001. Consiliul este un organism consultativ și este alcătuit dintr-un președinte și 36 de membri numiți de organele de conducere ale organizațiilor reprezentative la nivel național: 12 membri din partea angajatorilor, 12 membri din partea angajaților și lucrătorilor și 12 membri din partea altor grupuri organizate, inclusiv două persoane independente din mediul academic numite de Consiliul de Miniștri. CES adoptă avize cu privire la legi, programe naționale, planuri naționale și alte documente ale Adunării Naționale. Consiliul emite memorandumuri anuale cu privire la dezvoltarea socială și economică, precum și analize ale politicilor economice și sociale.

Consiliul Economic și Social (OKE) din Grecia a fost înființat prin Legea 2232/1994. Este o organizație tripartită, care reprezintă următoarele grupuri de interese: angajatorii, angajații și grupul activităților diverse, alcătuit din agricultori, reprezentanți ai profesioniștilor libere, autorități locale și consumatori. OKE are un președinte și 48 de membri, care formează 3 grupuri alcătuite dintr-un număr egal de membri. Obiectivul OKE este promovarea dialogului social prin adoptarea de poziții comune cu privire la chestiuni care privesc societatea în ansamblu sau grupuri specifice ale acesteia.

Consiliul Economic și Social (CES) din România este definit de Constituția României (revizuită în 2003) drept organismul consultativ al Parlamentului și al Guvernului României în domeniile stabilite prin Legea privind organizarea și funcționarea CES. CES cuprinde 45 de membri numiți după cum urmează: 15 membri, reprezentanți ai confederațiilor patronale de la nivel național, 15 membri, reprezentanți ai confederațiilor sindicatelor de la nivel național și 15 membri numiți de guvern. CES are funcție consultativă la elaborarea politicilor și strategiilor economice și sociale și are rol de mediator în caz de dispută între partenerii sociali.

Camera Publică a Federației Ruse a fost creată în temeiul Legii Federale nr. 32 din 4 aprilie 2005. Camera este alcătuită din 126 de membri: 42 de membri numiți de președintele Rusiei, care, la rândul lor, aleg alți 42 de membri din rândurile organizațiilor societății civile active la nivel național; cei 84 de membri îi aleg pe restul de 42 de pe listele organizațiilor societății civile active la nivel regional. Membrii lucrează în 18 comisii, precum și în cadrul unor grupuri de lucru la care participă și experți externi. Camera emite avize cu privire la propunerile legislative, revizuește legislația existentă și își publică propriile rapoarte.

Consiliul Național Tripartit Economic și Social (NTSEC) din Ucraina a fost înființat în baza unui decret prezidențial din 2005 și are rol consultativ pe lângă președintele republicii. NTSEC cuprinde 66 de membri: 22 de membri din rândul reprezentanților diferitelor profesii și asociații profesionale, 22 de reprezentanți ai angajatorilor și 22 de reprezentanți ai Cabinetului de Miniștri al Ucrainei la nivel de miniștri adjuncți. NTSEC este sprijinit de OIM în eforturile de stimulare a dialogului civic și social la nivel național.

Comitetul consultativ mixt UE-Turcia este alcătuit din 18 membri din partea CESE și din 18 membri reprezentând societatea civilă organizată din Turcia. Acesta se reunește de două ori pe an (o dată la Bruxelles și o dată în Turcia) pentru a discuta diferite teme de interes comun, care sunt relevante pentru societatea civilă. Obiectivul său principal este să asigure implicarea societății civile organizate în procesul de negociere a aderării: monitorizarea diferitelor capitole deschise, analizarea consecințelor economice și sociale ale punerii în aplicare a acquis-ului comunitar, întâlniri cu autoritățile UE și din Turcia și formularea de recomandări.
